

KIADÓ HIVATAL:
Szikes Antalkönyvnyom-
dája, hova az előfizetés
pénzek, hirdetések és
minden a kiadóhivatalt
érdeklő közlemények
küldendők.

„Nyilttér”-ben egy
sor közlési díja 10 kr.
Hirdetések jutányos
áron vetetnek fel.

SZARVASI LAPOK

TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

MEGJELENIK HETENKINT EGYSZER, VASÁRNAP.

ELŐFIZETÉSI ÁR
Egész évre 5 frt. —
Félévre . 2 frt 50 kr
Negyedévre 1 frt 25 kr

SZERKESZTŐSÉG.
Beliczey-ut, 15. szám
hova a lap szellemi ré-
szét illető közlemények
küldendők.
Kéziratok nem
adatok vissza

Tani óinkhoz.

A társadalom műveltebb tagjai napról-napra élénkebb figyelemmel kísérik a népoktatás ügyét, magasztosságának s jelentőségének tudatában, előbbrevitelén lázas tevékenységet fejtenek ki, mégis mainapság is találkoznak egye-
sek, kik a társadalomnak a tanügy s ezzel kapcsolatban a tanfériak ügye iránti érdeklődését kicsinyelik, sőt kétségbe vonják.

Nagyon szomorú helyzet az, ha valaki talán egyesek mulasztásaiért, vagy a társadalom egy-egy osztályának az ügy iránti csekélyebb érdeklődése miatt, az egész társadalmat közönyösséggel illeti.

Sértett hiúság, önös érdek, elkeseredés vezethet ugyan ilyen következtetésre, hanem az ügy iránti meleg, szeretetteljes érdeklődés, higgadt gondolkodás soha.

Mi a legnagyobb elismeréssel adózunk tanítóinknak, mint a népnevelés hivatott munkásainak ez ügyben kifejtett munkájokért, hanem méltányolni tudjuk a társadalomnak ezen ügy iránti érdeklődését, tevékenységét s áldozatkészségét is.

És ha a népnevelés egén talán néha fel is tűnnek a közönyösség bárányfelhői, azok eloszlását mi elsősorban a nevelésügy hivatott munkásaitól várjuk.

Szebb, magasztosabb, nemesebb hivatást foglalkozást nem ismerünk, mint a népnevelőt. Magasztosságában, nemességében tudjuk egy-szersmind annak nehézségeit is.

Egy foglalkozás sem igényel munkásaitól a hivatással járó kötelezettségeknek oly pontos és teljes ismeretét, a hivatás iránt oly meleg, szeretetteljes érdeklődést, semmi körülmények között nem lankadó lelkesedést, tevékenységet, önzetlen munkásságot, kitartó szorgalmat, mint épen a népnevelői, néptanítói foglalkozás.

De miután e tulajdonságokkal nagyritkán áldatik meg valaki a természetől, s a legjobb

igyekezet mellett is igen nehezen s akkor is kis mértékben sajátíthatók el, az ügy szentsége igényli, hogy munkásai folytonos önképzésben lelkesedésükkel, tevékenységükkel még másokban is érdeklődést és lelkesedést ébresszenek.

Jelentékeny hatású külön-külön is a tanfériak fáradságot nem ismerő tevékenysége, áldást terjesztő napsugárként érdeklődést ébreszt másokban is egyesek lelkesedése, de a kívánt sikert, az óhajtott eredmény gyümölcsöt csak az egyetértés, az egyesülés napjaképes megérlelni.

Külön-külön lelkiismeretes munkásai a népnevelésnek tanítóink, sajnos azonban, hogy egyetértésük napját sötét felhők takarják.

Ismeretesek az elemek, melyekből e felhők alakultak, riasztó sötétségük egyeseket megfélemlített . . . mérgezett villámaik vézró sebet ütöttek nem egy igaz szíven, sötét leplük alatt a . . . hanem félre a félelemmel, egyesüljenek, s az egyetértés napja elüzi a sötét felhőket, villámaikat megsemmisíti, a vézró sebeket felszivja és beheggeszti s áldásos melegével gyümölcsöt érlel az ügynek.

Tanügyünk emelése érdekében kívánatosnak tartjuk, hogy tanítóink ne csak az iskola falain belül, hanem azonkívül is életjelt adjanak magokról, hogy egyetértőleg, egyesült erővel munkálkodjanak tanügyünk emelésén s ezzel kapcsolatban helyzetük javításán.

Egyesüljenek! Az egyesületek működése tapintatos vezetéssel áldásos sikert biztosít.

Lám másutt a tanítóóságának azon része, mely nemcsak a kiszabott köteletségét teljesíti, de az iskolán kívül is kész volt folytatni a népnevelői szent tisztét, hány jótékony intézményt alapított. A társadalom jobbjai pedig látva a kötelezéseiket hiven és pontosan teljesítő, munkájában fáradhatlan és kitartó, minden jó és nemes iránt lelkesedni tudó tanítóóságot, segítségére sietnek, tisztelettel s elismeréssel jutalmazták, s példáját követve a nép-

nevelés érdekében óriási egyesületeket hoznak létre.

Oly szép számú tanítóikar mint a miénk, mely virágzó s áldásos tanítóegyesületet alakíthatna?

Mennyien közöttük olyanok, kik a népnevelés küzdelmes terén régebbi idő óta fáradoznak, kiket a folytonos munka megedzett, mesterekké, vezérekké tett, gyakorlattal, tapasztalatokkal gazdagított. És mennyi a tanulni, magát képezni, s az ügy érdekében fáradni szerető fiatal erő.

A helyes útra vezető bölcs tanács, mesteri gyakorlottság, a gazdag tapasztalat egyesülve a fáradságot és akadályt nem ismerő munkássággal, mely áldásos tevékenységet fejthetne ki az ügy érdekében.

Egyesüljenek! Bontsák ki az egyesülés zászlaját, azután sorakozzanak a kibontott zászló alá. Kövessék mesterüknek, az emberiség legönzetlenebb munkásának, legnagyobb tanítójának tanácsait: Legyetek tökéletesek . . . Bövelkedjete tudományal és tapasztalással . . . Tanítsátok és intsetek egymást magatok között . . . Szeretettel szolgáljatok egymásnak.

. . . A szorgalmatosságban ne legyetek unalmasok . . . Értsetek egyet . . .

Városi szinkör.

A Bárány vendéglő udvarán lévő szinkör egy részvénytársulat tulajdonát képezi, olyan részvénytársulat tulajdonát, a melynek részvényesei emberemlékezet óta egy krajczár osztalékot sem kaptak. Minden évben a szinigazgatók által fizetett bérösszeg képezi a szinkör jövedelmét, de csak a szinkörét s nem a részvényesekét, ezen jövedelemből fizetik a szinkört terhelő tartozás esedékes kamatait, a tüzbiztosítási díjakat és a javítások költségeit. Ha

TÁRZA.

A villámhárító.

A „Szarvasi Lapok” eredeti tárczája.

Sokat beszéltek arról a szép asszonyról, a kőről most én beszélek Önöknek, tisztelt olvasóm. Beszéltek róla jót is, rosszat is, jót azért, mert mindenkinek tetszett, rosszat pedig, mert neki senki sem tetszett. A férje egész nap nem volt otthon, lótot — futott, és lotás-futással kereste családjának tisztességes megélhetés kenyerét. Tette örömmel, ha napestig távol volt hazulról, haza jövetkor felesége ölben pihente ki fáradalmát. Két gyermekük volt, két kis leány. Az egyik már nagyobbacska volt — iskolába járt, a másik most tanult beszélni. Gügicselő ajkán most kelt először ez a két szó: papa, mama, s a kis szobában borongó lámpa fény mellett hallgatta együtt férj és feleség, a kis leány értelmetlen gügyögését.

Társaságba nem igen jártak, pedig voltak ismerőseik. Az asszonyt szívesen látták mindenütt, s ha néha-néha a Margitszigeten vagy a zugligetben töltöttek egy délutánt, sosem voltak egyedül, nagyrészt férfiak voltak velük, a férj barátai, a kik körül rajongták az asszonyt, bókoltak neki, elmondták sokszor, milyen szép a szeme, foga, haja, de ő mindanyiszor kinevette őket. A merészebbek virággal is kedveskedtek neki. Elfogadta a virá-

got, hajába vagy ruhájához tűzte — aztán ha elhervadt kidobta az ablakon.

Csak egyszer nem dobta ki. A zugligetben jártak rendez társaságukkal, ezuttal többen voltak, egy fess huszárhadnagy volt velük, az asszonynak régi ismerőse. Valamelyik nagyobb pénzintézetnél volt levelező, ellenőrzésiszemlékkellet megjelennie, de lelétevégezte dolgát s még délután is a csillagó egyenruhában parádézott. Korra délutántól — késő estig voltak együtt. A férfiak buzáról, pénzről, bórzeről, — ministerekről beszéltek, az asszony különválva a többiektől a huszár tisztelet sétált a sűrű fásor között. Közönléként vidám nevetés hangzott ajkairól ugylátszott, hogy a fess hadnagy mulatatta. Egyszerre elkomolyodott.

— Ne beszéljen így! Látja ez már boszant. Azt hittem elfelejtette, mert kértem hogy feledje el . . .

— Miért? Demegaztáha akarnámsetudnámelfelejteni. Mindég eszembe van maga, eszembe vannak szemei a melyekből, mint most is, észbontó delej sugárik felém — és ez nem hágy nyugton. Akkor elkezdtem — de nem hagyta bevégezni szavaimat, most nem tart visza semmi, senki, hogy meg ne mondjam mikép szeretem, forrón, végtelenül . . .

Az asszony megállt egy perczre — s megfordult, jó meszire maradtak tőle a többiek — aztán oda szólt kisérijéhez:

— Több lovagiasságot s több tiszteletet irántam hittem Önben. Elfelejtí, hogy tisztességes ember — barátja feleségének nem mond ilyet, még akkor sem, ha a feleség okot adna rá. De mivel adtam Önnek okot

ezen szavakra? Mi által érezte magát többre jogosított-nak, mint a többiek? Egy formán beszélék mindnyá-jokkal, egyiknek sínes semmi jussa hozzám, egyik iránt sem érezek mást mint barátságot . . .

— Bocsanat asszonyom, de mondtam már nem egyszer, férfi és nő között, ha nem férj és feleség — barátság fen nem állhat. Ha van valami, a mi összeköti őket, az nem barátság, hanem szerelem.

Tagadom, szászor is, ezerszer is tagadom. Hiszen, ha az, a mit Ön mond — igaz, akkor én régen szerettem Önt — és nem barátságot, de szerelmet érez irántam. Látja, látja, hova vezetne ez ön a furcsa teóriája. Persze önök önmagukkal hitetik el csupán, hogy legalább egyszer életükben szerettek — mielőtt arra a nőre akadtak volna, kit igazán szeretnek, hiszen ön is csak elhítteti magával, hogy engem szeret, mert várja az igazít a kit Ön is úgy fog szeretni mint engem szeret a férj e m. De most már elég, hagyjuk abba, nagyon is sokat találtam mondan, de kérem, hogy azt a mit az imént mondott, többé ne mondja nekem — mert akkor igazán meg haragszom Önre . . .

Másnap is ott feküdt az asztalon a hervadt virág, melyet a huszártól üdén kapott — ki akarta dobni mint a többit szokta, de egy láthatatlan erő, mely már megkezdte működését kényszeríté, hogy megkegyelmezen a kis virágnak s nem dobta ki az utca sarába, eltette. Elmúlt egy nap, kettő s a virág meg az is a ki adta, folyton eszében voltak. Megijedt. A mióta ismerte többi ismerőseit (nem merte már mondani, hogy barátait) nem gondolt annyit reájok — mint erre az egyre

esetleg a szinkör jövedelméből ezen fizetések ki nem telnek, akkor a részvényesek saját zsebéből kénytelenek a hiányzó összeget pótolni.

Innen van azután az, hogy ha egyes színigazgatók, mostoha viszonyok között kénytelenek a szini sáison Szarvason tölteni, ha az előre haladott időszak, vagy rossz időjárás, a publikumot visszatartják a színházról, ha még oly méltányos lenne is a szinkör bérösszegének elengedése iránti kérelmük, a részvény társulat tisztviselői ezen kérelemnek nem tehetnek eleget, mert nem érzik magukat feljogosítva arra, hogy könyörületségből elengedjék a bérösszeget s hogy azután az esetleg felmerülő deficitet a részvényesek pótolják.

Szarvason nem jár a szintársulatnak subventio, nem úgy mint az alföld többi városában, hol nem egycsek, de a városkönyvit sorsukon az által, hogy pl. ingyen színházat, ingyen világitást ad a szini sáison tartamára. Ott, a hol a város ily nemű segélyben részesíti a társulatot, ott egyedül annak van joga az engedélyt is kiadni. Azokban a városokban sohasem üti fel tanyáját sem Gerőfi, sem Homokai, ott nem szednek össze bérletpénzeket, hogy odébb álljanak vele: szóval, azokban a városokban csak olyan színigazgató nyer engedélyt, a kiből szellemi és anyagi garancia van.

Szarvas azonban soha sem fog kapni olyan társulatot, mely a műértő közönség igényeit kielégíteni képes legyen, legalább addig nem, míg módot nem találnak arra nézve, hogy a szarvasi szinkörben a társulat ingyen játszó, vagyis, hogy ily módon subventionáljanak városunkban egy társulatot.

Rég elmúltak azok az idők, a mikor egy Krecsányi, egy Aradi látogattak el hozzánk olyan társulattal, melyhez hasonlót ma már csak az állandó színpadok deszkáin láthatunk; akkor sem a publicum — hanem a színigazgató áldozat készsége tette lehetővé a társulat existenciáját. De ma, hol sokkal kisebb városokban mint Szarvas, nemcsak jó bérlet de subventio is várja a társulatot, inkább oda megy, hol jobban megy a dolga, a hol nem kell nyomorogni.

Ne mondja azt senki, hogy nekünk nem kell szintársulat, egy város, a melyben a lakók száma 26000, ott kell színház, kulturális szempontból, nemesebb élvezetek szempontjából. És ez a város áldozhat is valamit, nem sokat csak annyit, hogy a társulatnak ingyen színházat ad. Ezt pedig úgy tehetné, ha a város átvonná a részvénytársulattól a szarvasi szinkört, viselné annak fenntartása és egyéb költ-

segeit és a szinkör bizottsággal egyetértőleg csak olyan színigazgatónak javasolná kiadni az engedélyt, a kit érdemesnek tartana arra, hogy a tulajdonát képező szinkört a szini sáison tartamára ingyen engedje át. Ez volna egyik módja annak, hogy városunk műértő s műizléssel bíró közönsége megkíméltesse olyan szellemi élvezetektől, a melyek sok pénzbe kerülnek s mégsem élvezetnek.

A másik módját már elégszer hangoztattuk, az azonban a közönség áldozat készségétől függ. Tegye lehetővé körében művészi nívóan álló társulat existenciáját, járjon a színházba, akkor módjában lesz élvezetes estéket tölteni a színházban. A város pedig vegye át a szinkört, kezelje saját zsebére — s ha egy derék szintársulat jön városunkba adja oda neki a színházat ingyen, subventionálja ezzel a társulatot.

Ujdonságok.

— **Személyi hír.** Kontur József, kir. járásbíró f. hó 12-én kezdte meg 6 hétre terjedő szabadság idejét ezen időre a szarvasi kir. járásbírói vezetését Kovács Sándor kir. aljárásbíró vette át. Dr. Kovács István, m. törvos f. hó 8-án városunkba érkezett s Dr. Krecsán János járási főszolgabíróval megvizsgálta a szarvasi járásban eszközölt kolera elleni óvintézkedéseket.

— **Közgyűlés.** A szarvasi Ö. t. e. f. hó 7-én tartotta első rendk. közgyűlését mintegy 80 működő és pártoló tag jelenlétében. A közgyűlést Dancs Béla egyetemi elnök nyitotta meg, üdvözlővén az egybegyűlt tagokat, constátálta a közgyűlés határozatképességét; Stein Béla egyet. titkár a választmány által kidolgozott alapszabálytervezet olvasta fel, melyet a közgyűlés változatlanul elfogadott s elhatározta, hogy az ekként elfogadott alapszabály tervezet felsőbb jóváhagyás végett a belügyminister elé terjesszessék. A közgyűlés résztvevőivel újabb tagok jelentkeztek részint pártolók, részint működők, kik mindannyian felvették az egyetemi tagjai közé. A szerelvények beszerzése céljából, e hó végén az összes működő tagok egybehívásával értekezlet fog tartatni, a mikor is a sapkák, sisakok, övek beszerzése céljából szükséges méretek is foganatba vétetnek.

— **Eltűnt pénzeslevél.** Heffner Károly levél kihordó f. hó 7-én egy 238 fittal terhelt Zsigmond Jánosné-nak címzett pénzeslevelet elvesztett. A rendőrség azonnal megindította a nyomozást, de még eddig nem akadtak nyomára az eltűnt pénzeslevélnek. A posta és távirda igazgatóság részéről Pál Imre titkár vezette a vizsgálatot, melynek folyamán Heffner állásától feltűngesztetett. A postahivatalt az elveszett pénzeslevél miatt semmi kár nem éri, mivel annak értékét Heffner köteles megtéríteni.

— **Történelmi hangverseny.** Káldy Gyula történelmi hangversenyét, nem mint előre jelezve volt vasárnap, hanem hétfőn, e hó 8-án tartotta meg a szinkörben. Már

szombaton elfogytak az összes jegyek, úgy hogy sokan nem kaptak helyet a szinkörben. Káldy Gyulát és társulatát egy szűkebb társaság, élén Benka Gyula igazgatóval üdvözölte a vasutnál. Az előadás iránt nagy volt az érdeklődés, a közönség nagy élvezettel hallgatta a kesergő, részint tüzes, majd meg sirva-vigadó kurucz dalokat nótákat a melyek között nem egy még ma is zene irodalmunk gyöngye. A háziasorsán bankkódó magyar bús panasza csendült meg azokban a dalokban, melyeket Veres Sándor az opera baritonistája adott elő művészi ihlettel. — A noták közül különösen Cinka Panna nótája keltett nagy hatást. Káldy Gyula bizonyára nagy érdemeket szerzett magának azzal, hogy ezen dalokat ilyen precíz, művészi előadásban mutatja be az ország különböző városaiban, s mindenütt, a hol csak megfordulnak a legmesszemenőbb dícséret lesz jutalmuk azon élvezetért a melyet Kulifay Izabella distingválta szép zongora játéka, Csizsér Irén, Kolozsvári Etel és Platz Mariska éneke, és Mayer Adolf játéka szerez a közönségnek.

— **Elveszett pénzes tárcza.** Nagy Sándor, baromfi kereskedő vasárnap Pestről történt haza utazásakor elvesztette pénzes tárczáját, a melyben 400 ft volt, kisebb nagyobb bankókban. Hogy már Pesten — vagy utközben veszett el a pénz nem tudja, mert csak itthon vette észre, hogy nincs se tárcza, se pénz.

— **A szarvasi kir. járásbírósnál** mindjobban felhalmozódó hátralékok feldolgozására nincs munkaerő, Kovács Sándor kir. aljárásbíró, a bíróság jelenlegi vezetője, Novák Kamil curiai bírósághoz, a gyulai törvényszék elnökéhez intézett jelentésében még egy napidíjas alkalmazását kéri, mert nincs mód, hogy az ügydarabok, a jogkereső közönség és a jogszolgáltatás érdekében, kellő időre leiratassanak. Curiozunkép említtük meg azt az esetet, hogy a napokban egy endrői ügyesbajos ember nem győzvéen bevárni, hogy egy végzését a telekkönyvi iroda írassa illetve másoltassa le, maga állt a másológép elé s hajtotta egész délelőt az igazságszolgáltatás — vaskerekét, a mely alkalmas ember hiányában ki tudja meddig fog még mozdulatlan maradni.

— **Öngyilkosság.** Jelen János molnár f. hó 8-án felakasztotta magát. Öngyilkosságának oka ismeretlen, legvalószínűbb, hogy ittas állapotban vetett véget életének.

— **Nyilvános pénztári számadás** az egyetemi és akadémiai polgárok által folyó hó 6-án rendezett, hangversenyyel egybekötött táncmulatságról. Felülfizettek: Pál Viktorné 2 ft, Kenyeres György 2 ft, Ponyczyk Máté 1 ft, Szirmay L. Árpád 1 ft, Maicz Ferenc 1 ft, Medveczky József 50 ft, Schlesinger N. 40 kr, Slajchó Mihály 20 kr, Guttman Hermann 20 kr. összesen 8 ft 30 kr. mely összegért fogadják a t. felülfizetők ez úton a rendezőség köszönetét. Összes bevétel a felülfizetésekkel együtt: 208 ft és 70 kr. Kiadás 142 ft és 38 krajczár. Marad tehát tiszta haszonul 66 ft 32 krajczár. Ezen jövedelem a szarvasi főgymnasium tanári nyugdíj alapja javára fordítatik. Ha netalán valaki a jelen számadás részleteit is óhajtaná megtekinteni, sziveskedjék ez ügyben a pénztárhoz fordulni. Szarvason 1892 aug. hó 11-én. A rendezőség nevében: Melich János, r. b. pénztáros. Mocsikóczy Zsigmond, ellenőr.

— **Műkedvelői előadás.** Az iparos ifjuság műkedvelői előadása iránt oly nagy az érdeklődés hogy már tegnap (szombaton) alig lehetett jegyet kapni. Az előadás tiszta jövedelme az önkéntes tüzöltő egylet pénztárának jut. Mindenesetre dícséretes és helyes tapintatra valló intézkedés ez a buzgó rendezőségnek, mely ezen áldozat készségével, egy, az alakulás stadiumában levő közhasznú egyesületet, céljainak megvalósításában segíti. Meg kell emlíkeznünk e helyen, hogy az utóbbi napokban többek részéről hallottuk azt hangoztatni, hogy az iparos ifjuságot a műkedvelői előadást megelőző próbák rendszeres foglalkozásától eltérítik, s megrovítják a munkára szánt időt. Ez a vád azonban semmivel sem igazolható. Mert azzal, hogy iparos ifjuságunk erre a fáradszó működésre adja magát az önművelődésnek egy oly hatalmas tényezőjét karolja fel, a mely csak dícséretet — nem pedig gáncsolást érdemel. A szellemi szórakozás — ha el is vonja őket ideig óráig a mindennapi munkától, nagyban fokozza bennük a nemesebb élvezeteket célzó hajlamot, ezt pedig minden áron elő kell mozdítani. Golián Istvánt, az előadás buzgó rendezőjét csak elismerés illetheti azért, hogy sem időt, sem fáradságot nem kímélve, iparkodik az iparos ifjak önbizalmát fokozni, hogy felébreszti bennük a hitet, mikép sokaknál meg van az erő és képesség a szellemi művelődésre, mely utóbbi ma napság a munka emberénél is elkerülhetlen szükség.

— **Levelgyűjtő szekrény** — a helybeli indóház-nál. A nagyközönség régen óhajtott kívánságát nem sokára teljesíteni fogja a posta igazgatóság, a menyiben Pál titkár, ki az elveszett pénzes levél ügyében a helybeli posta és távirda hivatalnál több napig terjedő vizsgálatot foganatosított, megígérte, hogy már a közeljövőben, az állomásnál is el lesz helyezve egy levélgyűjtő szekrény.

tegnap óta. Híjába igyekezett kiverni fejből szavait — nem tudta sehogyse, minél jobban erőlködött — annál gyengébbnek érezte magát. S a mikor látta, hogy sehogysem bír uralkodni magán — elmenekült. Elutazott gyermekeivel, falura.

De ott, abban a csendes világban sem hagyták nyugton az emlékek s különösen akkor újultak fel, a midőn a posta, megérkezése után néhány nappal egy kis dobozt hozott neki tele a legfinomabb csukorkákkal. Ártatlan ajándék — mely senkinek sem tűnhetett fel. Volt a társaságban egy boho fiu, a ki közelbe fértközött a szép asszonynak, régebből járatos lévén a rokonnokhoz, kiknél a szép asszony nyaralt.

Boho fiu volt — az asszonyok bolondja. Kerülte a leányok társaságát, mert azokkal ugymond nem lehet okosan beszélni. Az asszonyok mindent megértenek, még azt is, a mit nem akar az ember megmondani, szívesen járt az asszonyok után, különösen most, hogy a szép idegen is velük volt.

Az udvarlás mesterségét (vagy ha jobban tetszik művészetét) értette s a szép asszony szívesen töltötte vele idejét, mert untatta a többiek társasága, az asszonyoké, kik örökké csak cselédekről, szobáról, konyháról speizről beszéltek.

S alig pár nap mulva elfelejtette a zugligeti jelenetet s lassanként feledni kezdte azt is, a kinek legtöbb része volt elutazásában. Most még inkább tűrte közelében a fiut, kit senki sem vett komolyan csak ő, mert a hálának egy nemét érezte iránta, hogy segített neki

feledni azt — a kit, úgy hitte — egymaga nem lett volna képes. Az esteli sétánál belekapaszkodott a karjába. Ha beszélt vele folyton a szemébe nézett, buszusáz' or megzorította a kezét, bárhol ha együtt voltak, maga mellé vagy közelbe ültette s csak vele beszélt folyton, a többiekkel csak egy két szót — azt is ha már el nem kerülhette. És ha kérdezték tőle, miért? Egykedvűen felelte: Unatkozom — s csak kell valaki...

Pedig nem unalomból bolondozott azzal a fiuval, arra használta, a mire a villámhárítót szokták használni, a mely elvezeti a villám romboló erejét, s megmenti az épületet. El is felejtette pár hét mulva a fess huzár tisztet, ott volt ekkor ez is emlékei között, a hol a többi.

Pesten a Margitszigeten találkoztak újra. Az árnyas fák között sétált férjével meg azzal a bohó fiuval, a kivel a nyáron megismerkedett s akivel annyit bolondozott.

Bemutatta a tisztnek mint régi jó ismerősét s mikor egy kis távolságra maradt tőlük a társaság, azt mondta neki:

— Látja azt az embert, miközben új ismerősére mutatott, annak köszönhetem nyugalmamat, mert ő segített elfeledni azt, a mit Ön elhitetni akart velem, sosem hittem, hogy akad valaki, kit arra is lehet használni — a mire az emberek a villámhárítót használják.

NEMO.

— **Kossuth Lajos születés napja.** Kossuth Lajos nagy hazánkia 90-dik születés napja szeptember 19-én lesz. Országszerte megindult már a mozgalom, hogy ezen napot minden város ünnepelje. Városunkban bizonyára a különféle testületek, az év egyéb jeles napjaihoz hasonlóan, ezt a napot is meg fogják ünnepelni.

— **Megyei főtisztviselők.** Az őszi közgyűlésen több megyei főtisztviselő fog betöltetni, az árvászeki elnöki állás, az orosházi és szeghalmi fűszolgabírói állások. Ezen állások betöltésére a következő jelölések vannak tervbe véve: Az árvászeki elnöki állásra dr. Fábry Sándor főjegyző, Oláh György főjegyző, Bodoky Zoltán dr. békési helyettes fűszolgabíró vagy Schröder Kornél. Az orosházi járás fűszolgabírájává Bartók József dr., a szeghalmi járás fűszolgabírájává Ambrus Sándor mostani helyettesek, kik minden tekintetben beváltak. Ha Bodoky Zoltán lesz árvászeki elnök: a békés járás h. fűszolgabírájává Popovits Szilvius első aljegyző van kizemelve.

— **Járvány korház.** A kolera járvány megállítását célzó intézkedések között legelső helyet foglalják el a járvány korházak, a melyek megyénknek minden községében már fel vannak állítva és teljesen felszerelvek. A korházakban minden 1000 lakos után egy ágy állítatik fel, városunkban a közkorház egy elkülönített része szolgál járvány korházzal, melyben 24 ágy lett felszerelve.

— **Zelenák kocsija — és a művészársaság.** Ki ne ismerne Zelenák híres fogatát, a mely, ha művészetrem szállít a vasúthoz, vagy előképűl nem szerepel — artézi vizet hord házról házra. Hétfőn azonban nagy dícsőség érte a jeles Kinesem ivadékat és a díszes fogatot, melyen térhiány miatt még ülés sinec. Káldy Gyulát és társulatát szállította ki a vasúthoz a híres Kinesem ivadék, szemtanúk állítják, hogy a nemes állatot annyira meghatotta a rendkívüli kinttatás, hogy szeméit előntötték a könnyek, minél fogva amugyis iluzóris látóképesége nagy rövidséget szenvedvén, a Bárány vendéglőtől a vasútig, egy párszor fenyegette a felborulás veszélye Rákozy és Beresényi dalainak művész interpretációját: csak Zelenának messze földön híres gyeplokezelői tudománya volt képes veszély nélkül kaulozni — a végegyengülésben szenvedő lovat az indóházig.

— **Pofozkodás papucsokkal.** Pénteken a heti vásárközségének nagy gyönyörűségére S. J. né és G. P. né Robinetti és Masson módjára birokrakelték a piaczon, csak hogy itt a tettelegesség nem volt kizárva, miért is a birkozo két aszony papucsofonnal delectalta egymást mindaddig, míg a rendőség, a közbizomány okozás tény állandéká eléggé megállapítva látta, s elválasztotta a birkozo teletek.

Vidéki hírek.

— **Tüzek a megyében.** Békésen a múlt héten délután 1 órakor Grósz testvérek gazdaságában egy tűzöles búzaasztag, két 25 öles szalmakazal és egy eséplő gép tűz martaléka lön. A tulajdonosok kára meghaladja az 5000 forintot. — A mező-berényi határban Tóth András keselyűsi tanyáján ugyanakkor két luzaasztag égett meg; egyik sem volt biztosítva. — Csabán, Prbics Imre háza gyuladt ki, s a 15 öl hosszú náltetőzet és Lehrner Dávid 10 öl zsindelytetővel fedett szomszédháza s Kraszkó György 6 öl hosszú sertés ólja leégett. A hatóságilag felbeesült kár 1685 frt, a két ház biztosítva volt.

— **Meghívó.** A Lékésvármegyei tanító egyesület folyó évi augusztus hó 26-án, Orosházán közgyűlést tart, melyre az egyesületi tagok és a közművelődés barátai tisztelettel meghívotnak. **Tárgysorozat:** 1. Gyakorlati tanítás a hazai történelemből. Előadó: Brósz János. 2. A főjegyző évi jelentése. 3. Az 1892-iki közgyűlés tételének és helyének kitűzése. 4. Jelentés a pályázat eredményéről. Előadók: Donner Lajos és Vaday József. 5. Miként lehetne a nagyközönség érdeklődését felkölteni a tanügy iránt? Előadó: a pályanyertes mű szerzője. 6. Tanítandó-e a népiskolában az elméleti nyelvtan s milyen terjedelemben? Előadó: Uhrin Károly. 7. A pénztáros jelentése és a költségvetés bemutatása. 8. A könyvtáros jelentése. 9. Indítványok. 10. Tisztviselők és az ig. biz. tagok választása. Jegyzet. A közgyűlés d. e. 8 órakor kezdődik. A közgyűlést megelőzőleg aug. 25-én d. u. 5 órakor igazgató-bizottsági gyűlés fog tartatni. Ingyen elszállásra igényt tartók előre jelentkezzenek Ritter János f. egyes. elnök úrnál. Az egyesület testületileg részt vesz a „Magyarországi Tanítók Országos Bizottságának” folyó évi augusztus 27-én Szegeden tartandó nagygyűlésén.

— **Földmunkások kerestetnek.** A folyamatban levő körszádnányi szabályozási munkálatoknál mintegy 100,000 méter föld mozgósítására 5—6000 kis talicskák talál kedvező feltétel mellett kerestetet. A munkások jelentkezzenek K. Ladányban a helyszínen.

— **Szerencsétlenség.** Csorváson, özv. Csasz Istváné birtokán pénteken kapták ki a csabai arató munkások részüket s miután az aratást rendben végezték

be, a birtok gazdatisztje „áldomást” adott. A pálinkától aztán az uton oly jó kedvük kerekedett a munkásoknak, hogy egy pár társuknak bevették a fejét, Botyánszky János munkás pedig a megrakott, négy ökrös szekérről oly szerencsétlenül esett le, hogy a szekér kerekéi mind a két lábán keresztül mentek s eltörték. Csak gyenge bőrcsafatokon csüngött, midőn társai felemelték és hazaszállították.

— **Földmives iskola.** Békésmegye gazdasági egyesülete már rég foglalkozik egy Csabán felállítandó földmives iskolával. Csaba városa az iskola részére 70 hold földet is ajándékozott, a megye előkészítő bizottságot, a kormány miniszteri biztost küldött ki, maga az egész ügy pedig most a feledés tengerében uszik. Talán ténykedésre fogja a bizottságot serkenteni az, hogy Tót-Komlós községe a polgári iskola helyett földmives iskolát állít fel. A főispán megszerezte már a község részére a tervet, szervezetet s most az a közigazgatási bizottság utján pártololag jóváhagyás végett felterjesztetett a miniszteriumhoz.

— **Orosházán.** Hétfőn d. u. a felvőgen több kis gyermek a szomszéd nádas háza tövében tüzet rakott s nagy lármát csaptak örömlükben, látva, hogy a lángok magasra csapkodnak. A szomszédban a nagy zajra figyel messé lettek s oda szaladtak s megrémülve vették észre, hogy a lángok a nádtető felé csapkodnak. — Nagyobb bajnak sikerült elejét venni.

Irodalom.

A király legkisebb unokáját mutatja be a „Magyar Góniusz” legújabb száma, mint a Mária-Valéria főhercegnő s férje, Ferencz Szalvator főherceg enyedelegnek alig néhány hónapos kis gyermekükkel. Szóbb idyit, mint ez a bájos kép, a „Magyar Góniusz” nem mutathatott volna be olvasóinak. A „Magyar Góniusz” mult számában egy igen érdekes kérdést vetett fel. Ugyanis a nagy olvasóközönséghez fordult s kikérte véleményét a „lex papea poppaea”, vagyis ama törvényjavaslat iránt, melyet egy francia képviselő nyújtott be a kamarához, s mely kimondani kívánja a kényszerházasságot. A közönséget ez a kérdés, úgy látszik, nagyon érdekli, mert egy rövid hét alatt nem kevesebb mint 173 válasz érkezett a szerkesztőséghez, s megannyi hosszabb-rövidebben foglalkozik ezzel az igazán érdekes kérdéssel. Mindenesetre jellemző, hogy a válaszok túlnyomó része (124 darab) nőktől ered, még pedig férjes hölgyektől. Leányoknak csak 17-en vallották magukat. A hölgyek véleménye épp úgy, mint a férfiaké, megoszlik pro és contra. Az általános szavazás szerint eddigelé — mert a végleszámolás csak a következő számban tétetik közzé — a mi közönségünk a kényszerházasság ellen van és pedig 173 szavazó közül 145 ellene, 28 mellette. Nemre nézve következőleg oszlanak meg a vélemények: 44 férfi közül 36 a kényszerházasság ellen, 8 mellette, 129 nő közül 109 a kényszerházasság ellen, 20 mellette.

Mint jellemzőt említtük meg, hogy egy katolikus pap a kényszerházasság mellett szavaz.

A „Magyar Góniusz” a beérkezett vélemények közül a sikerültebbeket közli is. Ezen érdekes tárgyú közleményen kívül találkozzunk még e számban több sikerült képpel és közleményekkel, melyek közül megemlíttjük: Dóczy Lajos „Szakítás” című novelláját, J. Virág Béla hangulatos költeményét, Szana Tamás és Kada Elek érdekfeszítő cikkeit.

Kik még nem ismernek olvasóink közül a „Magyar Góniusz”-t, forduljanak a kiadóhivatalhoz (Budapest, kerpes-út 14), mely mint lapunkat értesíté — készséggel küld mutatványszámokat. A „Magyar Góniusz” előfizetési ára egész évre 10 frt, félévre 5 frt, negyedévre 2 frt 50 kr. Az újonnan belépő előfizetők a „Kenyer” című emléklapot ingyen kapják.

C S A R N O K.

Egyetemi és akadémiai polgárok hangversenye
1892 Augusztus 6-án.

Hangzatos czim, sokat várt a publicum és joggal de ha legalább az egyetemi és akadémiai polgárok sorából került volna ki a szereplők egyrésze, akkor még nagyobb dícséret illette volna meg a buzgó rendezőseget így azonban, csak az eszme volt az övék, a kivitelt s az ennek nyomán kelt dícsőségben mások osztoztak. — Bár a mindennapi életben az é az érdem a ki-é az eszme, a kivitelt csak másodrendű tényező, de minthogy az egyetemi és akad. polgárok hangversenye nem mindennapi dolog, nem is az eszmét, de az eszme megvalósított illett a dícsőség. Ők elvégezték a magukét, a többit azután megeselekedtek Szendy Lujza k. a., Turgonyi Elemé, Dancs Ferencz, Szendy Árpád, és Nánássy Imre urak. A színház minden zugát megtöltötte a publikum s jól mulatott. Az előképek közül az első melynek tárgy- előképnek egy cseppet sem alkalmas — nem igen tet-

szett. Az előkép legyen az a minek lenni kell. Élet mozgás, látványosság s annak ez egy momentumnak, a melyből tárgyat veszi, élethű ábrázolása. „A jó parthie” még a falon sem mutatja azt, a mit mutatnia kell, hogy mutathatná tehát a színpadon, a hol az egyes alkotók mimikája tenné érthetővé a képet, nem pedig a kép az egyes alakokat. Sem a vőlegény, sem a leendő menyasszony, még kevésbé az egymással enyelgő pár, nem csinálhat effectust, mert olyan mindennapi alakok, a kikbe csak az alkotók mert személyes ismerőseink öntenek némi érdekességét, a személy, kit ábrázolnak nem érdekes. A „Meny megérkezése” már nagyobb hatást keltett, és ez természetes is, mert mozgást, elevenséget szóval életet ábrázolt. Az egyes alakok nem azért voltak érdekesek, mert tudtuk, hogy kik ábrázolták, ha nem azért, mert élethiven ábrázolták az eszmét, nem a mimika, ha nem a tetszetős formák, a festői ruha s az egyes alakok ügyes elhelyezése s az összesnek tapintatos csoportosítása értette meg velünk a festő intencióit s a műnek azt a művészi becsét, a melyet a művész ecsetje a képnek szerzett.

A vígjáték személyesítői folyton élénk derűségben tartották a publicumot. Szendy Lujza úrhölgy a lehetőség kiaknázta szerepének megannyi humoros oldalát. Elegans megjelenése, élénk játéka s ügyes mozdulatai jóval meghaladták a dilettánsok tudományát. Turgonyi úr erővel drámai hőst akart csinálni Albinos ügyvédből s csak akkor játszott jól, mikor humorral és pedig egészséges humorral játszott. A helyzet komikumától hemzseg „Az egér” és a magasabb komikum, mely nem a helyzetekben leli magyarázatát, sokkal hálásabb a kiaknázásra, mert önálló felfogásnak nagyobb tért enged. Dancs Ferencz úr a hegedűn, Szendy Árpád úr pedig a zongorán részesítették olyan élvezetben a publicumot, a melyben fájdalom csak ritkán lehet részünk. Szendy Árpád művészi játékát ismeri közönségünk az ő interpretálásában zene iródmunk sok remekét volt alkalmunk hallani s mindanyiszor a büszkeség tölti keblünket hogy ő miénk. Dancs Ferencztől magyardalokat hallottunk érzéssel, szívvel szólól Sirt és nevetett az ő kezében a hegedű s a publicum zajos tapsai újból megszólaltatták kezében a vonót andalítón, édesen.

Nánássy Imre, Petőfi Sándor „Szeptember végén” című költeményét szavaltá különféle variációban, az iskolás gyerekek, a hebegő szavaló természetes utánzóra találtak benne; az együgyű paraszt folyamódványa élénk derűtséget keltett.

De nem találtuk helyén valónak azt, hogy Nánássy úr közéletünk egy-két alakját is bemutatta — színpadi világításban. Vannak dolgok, a melyek nem tűnnek erős lámpa fényt, nagy publicumot s a melyek előadás- sa ép localis értékűknél fogva nagy közönség előtt, az indiscretió egy erősebb nemét képezik, — hogy Nánássy úr a valóságnak nagyon is megfelelően mutatta be őket, ismert mindenki reakjuk és kacagóját — de ez a kacaj nem Nánássy urnak, hanem azoknak szólt, a kiket ő utánzott.

A hangverseny tancsmulatság követte. A Károlyi kert mostohán világított plateauján vidám hangulat uralkodott. A színház publikuma majdnem teljes számban volt jelen és így könnyű dolog volt elhúzni a mulatságot egész addig az időig, a mikor a derengő hajnal világa csinált erős concurrentiát a lampionok halvány fénynének. Itt a buzgó rendezőség is teljes aktivitásban volt, mindkét négyest egyetemi polgárok rendezték.

Szerkesztő: Laptulajdonos: STEINBÉLA. SZIKESANTAL

Hirdetés.

Méltóságos Gróf Bolza Géza ur gazdaságából a birka állomány megszüntével 350 darab kos, anya, ürütokjü és gyapjas nyiralan bárány tenyésztésre alkalmas, folyó hó 21-én azaz jövő vasárnap délután 2 órakor a helybeli piacztéren csapatonként és páronként nyilvános árverésen el fog adatni.

Dely József,
számtartó.

Hirdetés.

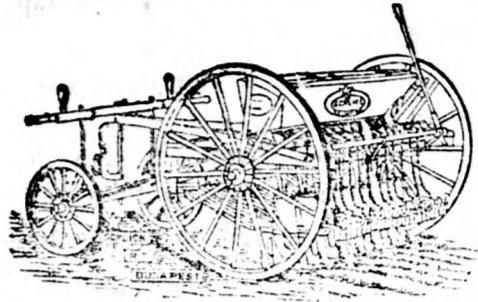
Rohoska Pál 268 és 278. szám alatti háza eladó, vevők jelentkezhetnek Dr. Haviár Gyula ügyvédnél Szarvason, vagy a tulajdonosnál Kondoroson.

SCHLICK-féle

vasöntőde és gépgyár
részvény társaság
BUDAPESTEN.

Gyár és irodák: VI kerület külső Váci-ut,
Városi iroda és raktár: Podmanicky-utca 14. Főraktár Kerepesiút 77.

Gőz- és járgánycséplő-készületek

számos első díjjal kitüntetett szab. Schlick-féle
2 és 3 vasu ekék, mélyítő és egytetemes acél-
ekék, eredeti SCHLICK- és VIDATS-féle egyvasu
ekék, talajmivelő eszközök valamint

Schlick féle szab. „Haladás” sorbavetőgépek.
Takarmány készítő gépek, darálók, őrlőmalmok
és mindennemű gazdasági gépek. Eredeti ame-
rikai kéveköltő és marókrakó arató- és fűkaszaló gépek szállítható mezei vasutak stb,
Előnyös fizetési feltételek. Legjutányosabb árak, Árjegyzék ingyen és bérmentve.

15-18

Állagcselli Gyógyszertár

Az állagcselli gyógyszertár a legújabb és leghatékonyabb gyógyszereket tartalmazza. A gyárban készült gyógyszerek minőségükben és mennyiségükben egyaránt a legelőkelőbbek. A gyárban készült gyógyszerek minőségükben és mennyiségükben egyaránt a legelőkelőbbek. A gyárban készült gyógyszerek minőségükben és mennyiségükben egyaránt a legelőkelőbbek.

Szarvason: Bugyis Andor, K.Szt.-Mártomban: Szilárd-
ty Károly gyógyszerésztárban.

Cognac-quint-kivonat

Vedjegy a -cognac
pünet ktr. számmal.

Kitünő, egészséges és tar-
talmos cognac pillanat alatti
készítésére, mely a valódi
francia cognactól semmiben
sem különbözik, ajánlom a
jónak bizonyult különleges-
séget.

Ára 1 kilónak (elég 100
liter cognac készítésére) 16
ft o. é. Készítési utasítás in-
gyen mellékeltek. Legjobb
sikerért és egészséges
gyártmányért kezeskedem.

Spiritusz megtakarítás

érhető el felülmulhatlan pálinka-erősítő-kivona-
tom által ez az italoknak kellemes, erőteljes ízét
ad és csakis nálam kapható. Ára kilónként 3 ft
50 kr. (600-1000 literre) használati utasítással
együtt.

E különlegességeken kívül ajánlom még vala-
mennyi essenciát, rum, szilvapálinka, tör-
köly, fűkeserű, valamint a létező likörök, sze-
szesitalok ecet és borzeczecet készítésére felül-
mulhatlan minőségben. Készítési utasítások ingyen
mellékeltek.

Árjegyzék ingyen.

Egészséges gyártmányokért kezeskedem vállalom

Pollák Károly Fülöp

essencia-különlegességek gyára PRÁGÁ-ban.

(Tisztes képviselők kerestetnek.)

Haszonbéri hirdetmény

Gróf Karolyi Sándor ur ő nagyméltósága Csere Szent Lászlói (Nagy Királyság)
birtokából Szarvashoz öt negyed óra — folyó évi október 1-től tíz évre több bérletek
mind kitünő minőségű szántó földek vannak haszonbérbe kiadók, és pedig: 109 ¹⁰³/₁₁₀₀
hold — 98 ⁹⁶⁸/_{hold} — 98 ⁹⁶⁸/_{hold} — 126 ⁵⁹²/_{hold} 84 hold és hat 50-50 holdas
részlet.

Esetleg ezen területek egy évi bérletre is kiadók sz bad gazdálkodásra, vagyis 40
% őszi — 20 % tavaszi és 40 % téli tengeri vethető, a takarmány és szalma el-
hordható.

Továbbá jövő évi április 1-től egy vagy több évre a Terehalmi legelő kaszálókból
egy 431 és egy 500 holdas terület adatik ki haszonbérbe.

Bővebb felvilágosítással e bérleti ügyekben az uradalmi pénztárnok szolgál Kis
királyságon u. p. Békés Báuflva.

SZIKES ANTAL könyvnyomdája

S Z A R V A S O N.

ELVÁLLAL MINDEN A KÖNYVNYOMDÁSZAT KÖRÉBE VÁGÓ MUNKÁKAT, ÚGYMINT
DISZES SZÁMLÁK, JEGYZÉKEK ÉS TUDÓSÍTÓ LEVELEK,
ELJEGYZÉSI ÉS ESKETÉSI KÁRTYÁK IZLÉSEK MEGHÍVÓK ÉS TÁNCZRENDEK SZINES NYOMÁS VAGY ARANYOZÁSSAL
ÉTLAPOK, VÁROSISÉKSÉG H VATALOS NYOMTATVÁNYOK,
JEGYZÉKEK CZIM-, ASZTALI- és NÉVJEGYEK, GYÁSZLAPOK KIMUTATÁSOK IDŐSZAKI IRATOK stb.

Minden hazai hírlapra és regényre előfizetés elfogadtatik.